

Trafikverket
investeringsprojekt@trafikverket.se

Ostlänken, delen Linköpings tätort i Linköpings kommun – beslut om miljöpåverkan

(Ert ärendenummer TRV 2014/72087)

Beslut

Länsstyrelsen beslutar enligt 2 kap 4§ lagen (1995:1649) om byggande av järnväg att rubricerat projekt kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Motivering till beslutet

Projektet är av sådant slag att det enligt 6§ miljöbedömningsförordningen (2017:966) alltid ska antas medföra en betydande miljöpåverkan. Undersökning och prövning av om projektet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan är därför inte nödvändig. Avsikten med att ändå pröva frågan är att klarlägga vilka betydande miljöfrågor som projektet kan antas innebära och som därför behöver utredas vidare i det fortsatta arbetet.

Länsstyrelsens närmare bedömning av projektets miljöpåverkan utgår från 10-13§§ miljöbedömningsförordningen (2017:966).

Projektets karakteristiska egenskaper – omfattning

Ändamålet för Ostlänken är att den ska vara en del av en framtida höghastighetsjärnväg Stockholm–Göteborg och Stockholm–Malmö och därmed bidra till regionförstoring samt kortare restider med tåg mellan landets tre största städer. För närvarande pågår, med stöd av bland annat regeringens beslut om tillåtlighet enligt 17 kap miljöbalken, planläggning för Ostlänken på sträckan Järna- Linköping/Tallboda.

Den nu avsedda järnvägssträckan omfattar ett dubbelspår genom Linköping som ansluter till Ostlänkens etapp i öster, en ny station i Linköping samt en anslutning till stambanan i väster. Kring stationen ska finnas utrymme för ett resecentrum med service, handel och lokaltrafik. Samrådsunderlagets utredningsområdet har en längd på cirka 30 kilometer och en bredd på cirka 10 kilometer.

En ny stambana för höghastighetståg kommer att påverka både den nationella och regionala utvecklingen och Ostlänken kan därmed i förlängningen påverka befolkningstillväxt och bebyggelseutveckling som väsentligt ändrar boende och levnadsförhållandena i området. Oavsett järnvägens närmare lokalisering förutsätter projektets genomförande stora intrång i mark, jord, vatten, biologisk mångfald, andra naturtillgångar och den fysiska miljön i övrigt,

både inom befintliga tätbebyggelseområden och på landsbygden. De kumulativa effekterna bedöms bli omfattande på grund av anslutande planering för bebyggelse och övrig infrastruktur, särskilt i anslutning till den planerade nya stationen. De lösningar som väljs blir också styrande för markåtgång och resurshushållning på grund av den fortsatta planeringen av järnvägen väster om Linköpings tätort. Inom området finns utpekade riksintressen för naturvård, kulturmiljövård, friluftsliv, värdefulla ämnen och material, väg-, järnvägs och luftsfartskommunikationer, dricksvattenanläggningar samt för totalförsvaret som kan komma att påverkas negativt. Anläggningen kan också väntas ge upphov till stora mängder avfall och restprodukter samt medföra beaktansvärda risker för olyckor samt föroreningar och störningar för miljön och för människors hälsa.

Projektens lokalisering - miljöns känslighet

Projektet kan antas medföra stora intrång i pågående eller tillåten markanvändning och även risk för intrång i ett flertal lagligt skyddade eller skyddsvärda natur-, kultur- och rekreative miljöer. Befintliga bebyggelsestrukturer och boendemiljöer kommer att förändras genom olika former av intrång, störningar eller barriäreffekter. Nyttjandet av brukningsvärd och strategiskt viktig jordbruksmark kan komma att försvåras genom både direkta intrång och ökad fragmentering. Möjligheterna att bevara värdefulla kulturlandskap samt upprätthålla och vidareutveckla ekologiska kvaliteter på landskapsnivå kan påverkas negativt. Risk finns att projektet negativt påverkar risken för översvämningar eller andra naturolyckor samt möjligheten att följa gällande miljökvalitetsnormer för yt- och grundvatten.

De möjliga effekternas karaktäristiska egenskaper

Projektet bedöms genom både direkta och indirekta effekter kunna orsaka stor och långvarig miljöpåverkan med hänsyn till både resurshushållning, intrång i skyddsvärda miljöer, klimatrelaterade olycksrisker samt övriga risker och olägenheter för människors hälsa och säkerhet. Väsentliga samhällsfunktioner kan komma att påverkas av olyckor eller andra plötsliga händelser. Den samlade miljöpåverkan har en lång varaktighet och stor komplexitet, särskild med avseende på kumulativa effekter.

Allmänhetens behov av information med anledning av de miljöförändringar som projektet kan antas medföra bedöms vara synnerligen stort.

Bedömning

Mot bakgrund av ovan beskrivna planeringsförutsättningar bedömer Länsstyrelsen att projektet kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Det framtagna samrådsunderlaget utgör enligt länsstyrelsens bedömning en bra grund för fortsatt arbete med miljöbedömningen.

Beskrivning av ärendet

Trafikverket har upprättat ett samrådsunderlag daterat 2020-01-31, i syfte att beskriva miljö- och planeringsförutsättningarna för projektet. Samråd om underlagets utformning har skett med Länsstyrelsen den 3 februari 2020. Underlaget innefattar även en samrådsredogörelse, daterad 2020-04-16.

Länsstyrelsen i Södermanlands län var sammanhållande för berörda länsstyrelser och beslutade 2002-10-09 att projektet Ostlänken kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Med anledning av att det beslutet avsåg sträckan från Järna till Linköping C avser den nu aktuella planeringen en längre sträcka västerut och därför önskar Trafikverket nu ett kompletterande beslut i frågan om anläggningen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Upplysningar

Detta beslut får enligt 6 kap 27§ miljöbalken inte överklagas enskilt.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av samhällsbyggnadsdirektör Jan Persson med samhällsplanerare Jonas Nygren som föredragande. I den slutliga handläggningen har också vattenhandläggare Johanna Karlsson, beredskapshandläggare Robert Wenemark, lantbrukskonsulent Anders Eliasson, klimatanpassningssamordnare Magnus Mateo Edström, naturvårdshandläggare Adam Bergner, miljöskyddshandläggare Karin Fröbom samt antikvarie Tom Carlsson medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.